

Ko ta škandal zasliši
Tam v sodniški hiši,
Mu objubi „skledečo rčeta“.
Andrej dober tek, koj pijah ga!

— Ää — to le — ää —

Ustrelil se je v Celovcu posestnik gostilne
„Alm“. Baje so ga gnale slabe gospodarске
čimere v smrt.

Živinski sejmi meseca avgusta se vršijo:
1. v Ebersteinu in Wolfsbergu; 3. v Sp.
vavogradu, Arriahu, Sv. Lovrencu, Kramsbrücknu,
v Schwarzenbachu, St. Lovrenca v Lesschu,
v Matnici in Beljaku; 10. v sv. Lenartu, Beljaku.
16. v Železni Kaplji. 17. v Preitenegu, St. Vidu
na Glani, St. Mhelu nad Pibersgom, Hüken-
bergu; 21. v Liesingu; 22. v Luggan; 24. v
Riesahu, Labuda, Forstu v Labudu in Klein-
reheimu; 25. v Sv. Salvatorju; 27. v Pater-
ganju; 28. v Sv. Andreju, Zg. Dravogradu;
29. v Rennwagnu in 31. v Feldkirchnu.

Čudna nesreča se je zgodila te dni v sv.
Salvatorju. Ljudje so našli nekoga dečka težko
ranjenega, kakor da bi dobil strel s šrotom v
obraz. Ne ve se še ničesar, kako se je nesreča
zgodila.

Umrli je 14. t. v Celovcu za Koroško vele-
poslaženčni deželni knjigovodja v p. gosp. Mat.
Obiltschnig. Zdelo ga je kap. Pokojnik je bil
iz Medvedjega dola, pri Plaucu v občini Bistrici.
Do zadnjega je bil vodja centralne zveze kmet-
skih društev za Koroško. Bil je splošno spošto-
van in njegova smrt prizadela je kmetijstvu hudo
ranilo. Domača zemljica bodi poštenjaku lahka!

Po svetu.

Ljubi „Štajerc“! Na železnici Mostar—Sara-
jevo so se peljali v enem vozu en katoličan, en
mohamedanec in en Srb. Govorili so o temu,
kdo je najbolj pravičen. — „Jaz sem najbolj
pravičen“, pravi katoličan, „kajti jaz sovražim
brezverce“. — „Ne“, odgovori mohamedanec,
„najbolj pravičen sem jaz, kajti jaz se ne bri-
gam za nobenega pripadnika druge vere“. —
„Oj ne“, meni Srb, „jaz, edino jaz sem najbolj
pravičen, kajti jaz ravnam z vsemi ljudmi
ednako“. In res, ko sta katoličan in mohame-
danec izstopila, manjkala je obema — žepna
ura.

Vsled velikih viharjev je ponesrečilo zadnje
dni v malih pristanih okoli Bilbao skupno 42
oseb.

Nevihita je dirjala v Bergerju na Ogrskem.
Vse je pod vodo. 6 žena in 5 otrok je utonilo.

Grška skupina je napadla 18. t. m. bui-
garako vas Rharci. Umorila je 25 oseb, ranila
4 in požgala celo vas.

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znanu so izdane v proslavo cesarje-
vega jubileja posebne poštne marke. Mi
prosimo, da nam pošljejo naši somišljeniki že
rabljene te poštne znamke. Za veliko število
teh znamk dobimo gotovo svoto denarja, ki se
bode porabila v napredne šolske na-
mene. Nabirajte torej jubilejske marke in po-
šljite jih uredništvu „Štajerca“.

Gospodarske.

Pomanjkanje krme.

Kmetovalci, sejajte pozne sadeže, da ne bo po-
manjkanja krme.

Najsi sta zgodila in začetek poletja bila za kmeta
še tako zelo ugodna in mu toliko obetala, držala nista
teh obljub ne maj ne junij. Lepe nade na lep in velik
pridelek se se skoro docela izjalovile. Ozimina je vsled
prehude suše zelo trpela, poletni sadeži pa so iz istega
vzroka ostali zelo nerazviti in slabi. Sena smo povprečno
pridelali za 30—40% manje kakor bi ga morali. In
kakor razmere stoje, nam ni nobenega upanja, da bi
dobili kako otavo.

Torej imamo slabe čase in bomo imeli še slabše;
po zimi nam bo manjkalo krme in stelje. To je za šta-
jerske kmetovalce zelo hud udarec, ki nas lahko spravi
ob ves napredek, ki smo ga s skrbjo dosegli na polju
živinoreje.

Proti vremenu je kmetovalec popolnoma brez vse
moči, vse njegovo delo in ves trud je zaman, če ni
dežja, ki bi je oplodil. Upamo pa, da nam bosta julij
in avgust vrnila to, kar sta nam maj in junij vzela.

To upamo, a obenem hočemo poskusiti vsa sredstva,
ki nam lahko v tej zadregi in nezgodi pomagajo, ali to
zlo vsaj malo polajšajo.

Za kmetijske podružnice se začnja sedaj novi čas,
ko bodo lahko s pridnim delom, navseti in pomočjo
obvarovali svoje člane velike škode. Na mnogih krajih
so že začeli prodajati živino. Jasno pa je vendar ko beli
dan, da bodo imeli kmetovalci samo škodo, če bodo
prodali preveč živine, posebno pa, če jo prodajo za
nizko ceno. Zato se naj živina ne prodaja. S tem pa
nikakor ne mislimo reči, da je bolje, če se živina iz-
strada. Stradati živina ne sme, ravno tako pa je ne
smemo tudi prodajati za malenkostno ceno. Kjer krma
ne zadostuje in se ne more dobiti primeren nadomestek,
tam je boljše, da živino prodamo, dokler je še dobro
rejena in dokler še ni izstradana. Tam seveda ne smemo
čakati, da sta gumno in skedenj popolnoma čisto po-
metena.

Ze sedaj se mora začeti štediti z zeleno krmo,
a tudi paziti na to, da se ne trati in ne zametvi v gnoj.
Razen tega pa se mora gledati tudi na to, da se za
jesen in za zimo dobi nova krma.

S tem da se sadijo in sejajo sedaj v strnišča pozna
silja, lahko, če bo vreme primerno, imamo zeleno krmo
za v hlev notri do oktobra in v ugodnem slučaju lahko
še kaj posušimo.

Zato: Kmetije, sejajte pozne setvine v veliki meri,
da vam ne bo manjkalo krme.

Pozne setvine za krmo. Za pozne setvine lahko
pri nas rabimo: graholjko, grah, žito, belo gorčico, ko-
ruzo, ajdo, rdečo deteljo, povodno repo in mogoče včasih
tudi sladkorno prosu. Razume se samo po sebi, da
dajo ti sadeži le tedaj ugoden pridelek, če je vreme za
njih ugodno, to je, če je mokro in toplo in če imajo
primerno pogojeno zemljo. Če hočemo, da se nam to
posreči, moramo kolikor mogoče zgodaj sejati in zato
je dobro in priporočljivo, če se takoj po žetvi kopice
po njivi tako postavijo, da se lahko med njimi in ob
njih orje in seje. Praha mora biti zelo plitva; najboljša
je, če jo naredimo s kalcim plugom, ki ima več leme-
žev. Seme se poseja na široko naravnost v brazde, po-
tem se pobrana in vtisne v valjarjem v zemljo. Kjer je
zemlja mehka, tam se poseje kar na strniščje in se po-
tem spravi v zemljo z ekstratorjem ali kultivatorjem.
Uboge zemlje, ki je potrebna gnoja, nikakor ne smemo
pozabiti pognojiti. Za tako gnojenje je posebno dobra
gnojnica; manj dober je hlevski gnoj, ker imamo z njim
preveč dela in izgubimo na ta način po nepotrebnem
premnogo časa. Tudi umetna gnojila so zelo priporo-
čljiva, 3 do 4 meterske stote superfosfata pri oranju in
2—3 meterske stote, ko je rastlina že malo porastla,
zadostujejo na ha in strežejo taki setvi zelo. Graholji-
čina mešanica. Ta mešanica si pač na vsak način zaslu-
ži, da jo imenujemo na prvem mestu. Ona je v raz-
ličnih razmerah najbolj zanesljiva pozna setvina in daje
mnogo in dobre krme, ki jo žival rada je zeleno, pa
tudi suho. Posebno hvalnega je taka mešanica, če ji po-
gnojimo s superfosfatom. To mešanico lahko sejemo kot
zimsko ali pa tudi kot letno mešanico. Letna mešanica
sestoji iz polnetne graholjke 120 do 150 kg na ha), ovsu
ali rži (100—120 kg na ha), konjskega doba (30—50 kg
na ha). En del graholjke se lahko nadomesti tudi z
grahom. Oni del graholjičine mešanice, ki se lahko ob
ugodnem vremenu posuši, sicer pa se podorje in daje
potem dober gnoj. Zimska mešanica. Za to rabimo
zimsko graholjko (120—150 kg na ha) in zimsko žito
(140—150 kg). Ta mešanica se seje od konca avgusta
do začetka septembra in daje že zgodaj v spomlad
tečno in lepo zeleno krmo. Zimska graholjka je mnogo
dražja ko poletna in ker ni določenega znamenja, po
 katerem bi se razločevali, se večkrat prodaja poletna
 graholjka namestu zimske. Zato se mora pri kupovanju
 zahtevati garancija. Za lahko zemljo smemo namestu
 zimske graholjke rabiti tudi kosmato ali peščeno gra-
 holjko, ki zelo dobro prezimi. Zimskega graha po svo-
 jih izkušnjah ne moremo priporočati, ker daje le v zelo
 redkih slučajih ugoden pridelek. V lahki zemlji lahko
 rabimo peluško namestu zimskega graha. Zelena koruza.
 Koruza je jedna med najbolj zdračnimi rastlinami za
 krmo in se lahko v toplih legah seje v strnišče. Sejati
 jo moramo kolikor na gosto, na ha vzmemo namreč
 250—300 kg koruze in primešamo lahko z uspehom
 nekaj (30 do 50 kg) poletne graholjke, da dobi krma
 na ta način v se nekaj več beljakovine. Če imamo pre-
 več zelene koruze, jo lahko skisamo. Rž za krmo lahko
 posejemo jaro, zimsko ali Janževo žito vsako samo za
 se. Vzeti pa moramo vsaj za tretjino več semena, kakor
 drugače, ko sejemo žito, da bi dobili zrno. Vedno pa
 je mnogo boljše, če primešamo temu semenu nekaj
 graholjke ali graha. Bela gorčica je zelo hitro rastoča
 rastlina, ki je posebno primerna za lahko ilovnato zemljo
 in za dobro pogojeno peščeno zemljo. Kjer gre za to,
 da dobimo kakor hitro je mogoče, zeleno krmo, tam
 moremo gorčico kar najbolj priporočati. Kositi jo mo-
 ramo takrat, ko začne cveteti. Najboljše je, če jo po-
 sejemo zmešano z ajdo. Na ha (= nekaj več ko 2 orala
 ali 2 johi) vzmemo 15 kg bele gorčice in 40 kg ajde.
 Druga, zelo dobra mešanica, se naredi, če vzmemo 10 kg
 bele gorčice, 30 kg ajde in 15 kg oljnate redkvice.
 Ajda se najbolj ugodno prideluje skupno z belo go-
 rčico, ker jo potem živina rajši je in ker ji potem tudi
 mnogo bolj tekne. Tej mešanici lahko dodamo tudi ne-
 kaj kg jarega žita. Rdeča detelja. Rdeča detelja je rast-
 lina za bolj lahko zemljo. Če jo sejemo v drugi polo-
 vici avgusta, imamo še isto leto pašo, drugo leto pa,
 če je bilo vreme zanjo ugodno — mokro in toplo —
 že v maju zelo lepo košnjo. Seno pobranamo nalahko
 ali pa ga z lahkim, obročkastim valjarjem vtisnemo v
 zemljo. Zelo se priporoča, da naj dodajamo rdeči de-
 telji, ki je računimo na ha 20 do 30 kg, nekaj itali-

janske Rajtrave. Ta mešanica je posebno dobra za lehe,
da jih posejemo. V ta namen prekopljemo prazne lehe,
ki so nam v rdeči detelji ostale, zdrobimo grude z
grabljami, posejemo zgore navedeno mešanico in po-
ravnamo zemljo z obrnjenimi grabljami. Pozna repa. Za
sejanje v strnišče je najbolj primerna takoimenovana
vodna repa (Wasserrübe). Najboljše je, če jo sejemo v
razdalji 40—45 cm s sejalcem, ker so potem lahko
okopljemo s plugom ali s Planetom jr. Sicer jo sejemo
precej na široko, jo plitvo pobranamo in če se nam
je pri sejanju namerilo, da smo jo pregosto sejali, jo
kratkoma parkirar prebranam in tako razredimo. Ta
repa je zelo hvalna, če ji gnojimo z živalsko gnoj-
nico, človečjimi odpadki ali kompostom. Če jo široko
sejemo, računimo 2 do 4 kg na ha, če jo sejemo, s
sejalcem, pa 1 do 1.5 kg na ha. Priporoča se še velika
množina različnih rastlin, ki jih lahko sejemo, da si
nadomestimo krmo. Vse te rastline, ki sem jih tukaj
omenil, pa lahko zato priporočam, ker sem delal z
njimi sam poskuse. Posebno lepe uspehe sem dobil
vedno z graholjično mešanico; neuspehe sem imel le
tedaj, če se je s krmljenjem prepozno začelo in so se
spodnji deli zaradi dolgega ležanja že pokvarili. V tem
slučaju je bolje, če mešanico pokosimo in jo posušimo,
seveda le tedaj, če je vreme še za tako delo. Če je
vreme že premokro, potem pustimo, da raste naprej in
jo pred zimo podorjemo. Za Srednjo in Spodnjo Šta-
jersko je posebno primerna zelena koruza. A tudi me-
šanica z gorčico in ajdo mi je večkrat zelo dobro slu-
žila, tako da jo lahko na vsak način priporočam. Sper-
gelj (Riesenspörgel) je zelo dobro sredstvo, da daje ži-
vina mnogo mleka; škoda je samo ta, da daje le v
toplem in mokrem vremenu in v lahki zemlji dober pri-
delek. Z velikim dobičkom sem ga po košnji mešal s
koruzo in dajal živini. Svetovati morem le, da se naj
takta krma kolikor mogoče v veliki meri prideluje. Če
se poskus posreči, če je dovolj dežja in včasih tudi
toplo vreme, potem se lahko škoda, ki jo je suša na-
redila, zopet kolikor toliko popravi in kmetom bo
ostala marsikatera kronica v žepu. P.

Čejenji naročniki in prijatelji!

S to številko stopi naš priljubljeni list

„Štajerc“

v 3. četrtletje VIII. svojega letnika. Da ne pride
do kakšnega motenja v dopošiljanju, prosimo
vse svoje cenjene naročnike, da poravnajo čim-
preje naročnino.

Naročnina stane: Za Avstrijo na leto 3 K,
na pol leta 1.50 K. Za Ogrsko in Hrvatsko na
leto K 4.50, na pol in četrto leta razmerno. Da
je ta cena tako visoka, so krivi Košutovi vele-
izdajalci, ki se bojijo „Štajerčevega“ biča. Za
Nemčijo na leto 5 K. Za Ameriko 6 K. Za vse
druge inozemske dežele se računi naročnina z ozi-
rom na visokost poštine.

Naročnina,

katero naj blagovolijo naročniki čimpreje po-
ravnaniti, je gotovo tako nizka, da je komaj papir
plačan. Mi naprednjaki tudi ne iščemo dobička
temveč nam je edini namen, da izvršimo potrebno
delo v prid ljudstva. To lahko rečemo, da
ni noben slovenski pisani list tako edločno borbo
proti ljudskim zatiralcem peljal, kakor
naš „Štajerc“.

„Štajerc“ se ne ozira ne na levo, ne na desno,
temveč dela edino in izključno za
ljudstvo.

„Štajerc“ biča brez namiljenja vse, kar je lju-
dstvu sovražnega in škod-
ljivega.

„Štajerc“ hoče na gospodarskem polju zboljšanje
žalostnih razmer kmets, obrtnika in
delavca. Na polju politike zahteva, da
bi imeli delavnici sloji isti vpliv kot
gosposka. Na kulturnem polju pa
zahteva „Štajerc“ čimveč izobrazbe za
vso ljudstvo.

To je naš namen! Kdo ima pogum, da bi
očni, osmešil ali zasramoval ta namen? Mi
pravimo: Vero se ne sme omadeževati s po-
litiko! Narodnost se ne sme zlorabljati v
strankarske namene. Kmet, obrtnik in
delavec pa so večni stebri človeške družbe
in brez njih, proti njih volji se ne sme ničesar
več zgoditi.

Zato pa ne sme manjkati „Štajerc“

v nobeni hiši.

Delajte, razširjajte vaš list, naročajte se, agiti-
rajte za nove naročnike. Ako vsak naših odje-